

§ 184

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Elina Kauppilan ym. valtuustoaloitteesta koskien muisto- laatan luomista äärioikeiston väkivallan uhreille

HEL 2024-001764 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa esitetään, että kaupunki toteuttaa Asema-aukiolle muistolaatan äärioikeiston väkivallan uhreille. Jimi Karttunen joutui vuonna 2016 uusnatsin pahoinpitelemäksi Asema-aukiolla ja kuoli myöhemmin saamiinsa vammoihin.

Helsingin kaupunki ei maksa ja toteuta muistomerkkejä ja -laattoja, vaan ne saadaan lahjoituksina kaupungin yleisille alueille ja rakennusten seiniin. Kaupunki voi harkintansa mukaan ottaa muistomerkin tai -laatan vastaan. Mahdollisen taiteellisen arvion teoksesta antaa Helsingin taidemuseo HAM, mikäli sellaiseen on tarvetta.

Yleisillä alueilla, kuten aukiolla ja puistoissa, muistomerkin sijoituspaikka katsotaan yhdessä kaupungin kanssa. Muistomerkille tehdään sijoitussopimus kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Rakennusten seiniin sijoitettavat muistolaatat ovat lahjoittajan ja rakennuksen omistajan välinen asia sopimuksineen. Muistolaattaan ei tarvita rakennuslupaa.

Muistolaattahanke on kannatettava. Sen edistämiseksi ja laatan sijoittamiseksi Asema-aukiolle tarvitaan lahjoittajataho, joka toteuttaa muistolaatan ja esittää sen sijoittamista esimerkiksi osaksi Asema-aukion kiveystä. Näin on toimittu Helsingissä myös holokaustin uhreista muistuttavien kompastuskivien kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi
Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

26.03.2024

Asia/11

1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Kauppila Elina Muistolaatta äärioikeiston väkivallan uhrille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Elina Kauppila ja 24 muuta valtuutettua ovat tehneet 30.1.2024 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Muistolaatta äärioikeiston väkivallan uhrille

Jimi Karttunen joutui vuonna 2016 uusnatsin pahoinpitelemäksi Asema-aukiolla. Karttunen oli tilanteessa kritisoinut sittemmin laittomaksi todettua Pohjoismaista Vastarintaliikettä, minkä jälkeen uusnatsiksi itsensä identifioima henkilö potkaisu häntä hyppypotkulla. Karttunen kuoli vammoihinsa viikkoa myöhemmin.

Joka vuosi Karttusen kuolinpäivänä järjestetään muistotilaisuus Asema-aukiolla. Karttusen kuoleman muistaminen on myös sen muistamista, että äärioikeiston nousu on vaarallinen ja todellinen uhka demokralialle, yhteiskunnallemme ja sen jäsenille. Myös esimerkiksi YK:n pääsihteeri Antonio Guterres on varoittanut äärioikeiston noususta. Aihe on ajankohtainen niin kauan kuin äärioikeisto pyrkii järjestäytymään ja nousemaan. Viimeaikainen julkinen keskustelu on tuonut esiin, että on aiheellista muistuttaa kaikkia fasismin vaarallisuudesta.

Me allekirjoittaneet valtuutetut haluamme, että Jimi Karttuselle luodaan muistolaatta Asema-aukiolle muistuttamaan vakavasta, edelleen ajankohtaisesta asiasta ja kunnioittamaan Karttusen muistoa."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 31.5.2024 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626

26.03.2024

Asia/11

jussi.luomanen(a)hel.fi
Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Kauppila Elina Muistolaatta äärioikeiston väkivallan uhrille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano